

In Memoriam:

DR. SZABÓ GÉZA LEVENTE

1938–2007

2007. július 9-én tragikus hirtelenséggel elhunyt dr. SZABÓ Géza Levente, a Mecseki Ércbányászati Vállalat egykori kutatómérnöke, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar I. Belgyógyászati Klinikájának közel másfél évtizeden keresztül volt tudományos munkatársa, a Hevesy György és Zippernowsky Károly szakiskolák egykori informatika szakos tanára, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Fizikai-Kémiai Tanszéke, később Technológiai Tanszéke, a Nemzetvédelmi Egyetem Nukleáris Tanszéke, a Veszprémi Műszaki Egyetem és a Paksi Atomerőmű Zrt. szeretett és nagyra becsült külső munkatársa.

SZABÓ Géza Levente 1938. február 25-én értelmiségi családban született Tiszacsegén. Édesanyja tanítónő, édesapja jogász volt. Általános iskolai tanulmányait Poroszlón végezte, érettségi bizonyítványát a hatvani gimnázium állította ki. A gyermek- és ifjúkori kollégiumi élményeihez kapcsolható egyszerű, egyenes gondolkodásmódot, a finom népies ízű humorral vegyített, mindig segítőkész, építő jellegű bíráló szellemét haláláig megőrizte. Az érettségét követően egy évet az Eötvös Loránd Geofizikai Intézetben dolgozott. Ezt követően a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem hallgatója lett. Itt a geológiai jellegű tárgyakon kívül öt félév matematikát (OBÁDOVICS tanítványaként), több félév fizikát, kémiát, geofizikát, elektrotechnikát, hat félév mechanikát is hallgatott — ezen tárgyakból is sikeresen szigorlatozott. 1962-ben bányageológus-mérnöki diplomát szerzett. Még ez évben családot alapított, felesége INCZE Judit. Két gyermekük született: leánya, Judit a református lelkészi pályát választotta, fia, Levente pedig apai indíttatás következtében mérnök lett. Gyermekei pályáját haláláig atyai szeretettel, odaadó gondoskodással követte figyelemmel, élet tapasztalatával, fia esetében kutatói tapasztalatainak kamatoztatásával is támogatta. Józan élet-szemlélete, nagy általános műveltsége lehetővé tette, hogy leánya pályáját — amely gyökeresen eltér az apjától — is sikeresen, nagy odaadással egyengesse.

1962-től 1991-ig, azaz a vállalat felszámolásáig a Pécsi Uránércbánya Vállalat (későbbiekben Mecseki Ércbányászati Vállalat) Kísérleti-Kutató és Automatizálási Üzem Radiometriai-Geofizikai Laboratóriumának főállású kutatómérnöke volt. Itteni tevékenysége gazdag, szerteágazó kutatói pályát mutatott. Nevéhez fűződik többek között az automatikus ércosztályozó „léptetett több mérőfejes mérőlánc és automatika” tervezése, kifejlesztése és egy új geometriájú, rácsos-ionizációs alfa-spektrometriás kamra megalkotása. Ez utóbbi eszközt rendkívüli érzékenysége, stabilitása miatt az újabb technikák (PIPS, PES-GC) mellett ma

is használja a nukleáris ipar, így a Paksi Atomerőmű Zrt. is. Eme alkotása és az alfaspektrumok számítógépes értékelése területén elért eredményeit összegző disszertációjának elismeréseként 1993-ban a Budapesti Műszaki Egyetem az „egyetemi fizikai kémia doktora” címet adományozta. Itteni tevékenységét fémjelzi számos új ipari uránelemzési és geofizikai eljárás (geo-áramok mérése és értékelése, emanációs együttható helyszíni mérése, ultrahangos közetvizsgálat, a felületi zárórteges és iondiffúziós detektorok alkalmazása a bányászat és ércfeldolgozás területén stb.) bevezetése, az alacsony aktivitásokat hordozó minták gamma-spektrometriás mérőmódszereinek honosítása és továbbfejlesztése is.

Az 1980-as években eleinte külső munkatársként, majd a 90-es években mint főállású kutató kapcsolódott be az I. sz. Belgyógyászati Klinikán folyó gyógyszerfejlesztési kutatómunkába. Számítástechnikai tevékenysége a klinikán átvált a számítástechnika Ti-59 korszakától, a Commodore korszakon keresztül, a Pentium IV. korszakig. Ez idő alatt szinte észrevétlenül a gyógyszervizsgálatok biometriai, kinetikai értékelésének avatott, nemzetközileg is elismert szakértőjévé vált. Nevéhez fűződik a LAN (Local Area Network) hálózat kifejlesztése és üzemeltetése, a BAR code-os biológiai mintagyűjtés és azonosítás kidolgozása, ill. meghonosítása a gyógyszervizsgálati programokban, analitikai műszerek számítógépes ellenőrzés alá helyezése (HPLC automatikus adatgyűjtés és értékelés, TRICARB teletype számítógépes kapcsolat), interface-ek tervezése és megalkotása. Munkáját fémjelzi számos farmakokinetikai, radio-farmakokinetikai, bihatékonysági vizsgálati értékelő szoftver megalkotása. Az itt eltöltött idő alatt tucatnyi gyógyszervizsgálat értékelésében vett rész aktívan. Napra kész szakmai tudása, alaposága, ügyeskedése következtében elvülhetetlen érdemei vannak a vizsgálóhely és laboratórium SOP (Standard Operation Procedure) rendszerének kialakításában, a vizsgálóhely akkreditálási eljárásának előkészítésében.

Az I. sz. Belklinikán elvégzett klinikai farmakológiai vizsgálatok farmakokinetikai eredményeinek az értékeléséhez hazánkban szinte egyedül értett. Megdöbbentő volt látni, hogy az óriási adattömeget milyen nemes egyszerűséggel szelídítette meg olyan adatsorokká, amelyet már a klinikus is meg tudott érteni. A legutolsó fázis I vizsgálat, amelyben részt vett és kinetikáját kiszámolta, az a szomatostatin antagonistá vegyület volt (amelyet éppen egyetemi kutatások alapoztak meg), e vegyületet a humán fázis II vizsgálat után a magyar kutató csoport – pénzügyi hiányok miatt – kénytelen volt külföldre eladni. Európában és

Amerikában minden szakember csodálkozott ezen kinetikai vizsgálatok kifogástalan elvégzése miatt. Így vált ő klinikánkon a klinikai farmakológiai vizsgálatok nélkülözhetetlen szakemberévé.

Elkötelezett oktató volt. Oktatói pályafutását a mindennapi óraadói tevékenységen túl (amelyet soha nem végzett előzetes, napi felkészülés nélkül) egyetemi jegyzet, jegyzetek lektorálása, TDK-dolgozatok és doktori iskolai konzulensi, valamint disszertációk rendszeres előbírálói tevékenysége, új oktatási és szemléltetési technikák bevezetése fémjelzi. Diákjai szerették. Gyakran felkeresték problémáikkal. Tudták, remélték, hogy a Tanár úr az ő személyes szakmai problémájuk területén is napra kész tudással rendelkezik. Gyakran így is volt. Ellenkező esetben a másnapi konzultáción oldódott meg a probléma. Növendéke nem is sejtette, hogy a megoldás előzménye egy átvirrasztott, át-olvasott éjszaka.

Szerény, magát soha nem előtérbe toló, sokoldalú, nagy általános műveltséggel, szakmájában napra kész tudással rendelkező, nyelveket tudó embernek ismertük. Kritikai megnyilvánulásai mindig jobbító szándékúak, de soha nem sértők voltak, amit sajátos népies humor is jellemzett egyúttal. Mint kolléga mindig maximálisan segítőkész volt. Üres székére tekintve felrémlik, amint mérőműszerrel, forrasztópákával a kezében egy elektronikus egységben matat, vagy egy hosszú print outban elmélyülten javítja a számítógépes programot. Ha ilyenkor kérdést intézett hozzá valaki, visszazökkentve őt a környező világba, azonnal készségesen igyekezett az illető problémájára megoldást találni. Néha a kérdező — rájőve, hogy illetlenül megzavarta a munkájában — szabadkozva mondta, hogy tulajdonképpen nem is olyan fontos a kérdés, csak csinálja tovább azt,

amibe belemerült. Erre szelíden mindig azt válaszolta, hogy dehogyan, nem fontos. Noked fontos, hisz azért kérdezted. És a konzultáció folyt tovább. Egy neki köszönhető sikert, vagy kimunkált invenciózus ötlet nyomán született megoldást honoráló munkatársi ujjongó gratulációt mindig, hangját fel sem emelve, a következőkkel hártotta el: „Ne vicceljete! Mintha ezért kapnám a fizetésemet, ezért alkalmaz a munkahelyem”.

Szerteágazó érdeklődésére jellemző, hogy fiatal korában aktívan birkózott, később az Ércbányásznál tekézett, ugyancsak az Ércbányász Egyesületben sakkozott. Olvasmányjaiban jól megfért a Nucleonics, a Nature, a Zavodszkaja Laboratorija mellett néhány rendszeresen megjelenő irodalmi folyóirat, történelmi, vagy hadtörténeti munka, zenei kiadvány is.

A halála előtti napokban még egy GLP konform laboratóriumi ellenőrző szoftver tervezésén, kivitelezésén dolgozott korát meghazudtoló lelkesedéssel és lendülettel. Terveinket egy, a zebrán felelőtlenül átbogó kisteherautó véglegesen tönkrezúzta. Ez a munka már nem készül el!

Kollégánk, barátunk! Emléked megőrizzük!

Emléked továbbra is fennmarad azokban az örök értékekben, amelyekben hittél, amelyeket hirdettél: a tisztességes, alapos munka becsületében, a napra kész szaktudás és széleskörű általános műveltség szükségességében, az önzetlen segítőkészségben, a nem megalkuvó, de mindig építő kritikai szellemben, amikor mi, akik ismertünk, szeretünk, becsültünk, már nem leszünk.

*Dr. Mózsik Gyula egyetemi tanár
Dr Past Tibor ny. tud. főmunkatárs*

PETŐCZ VIKTOR

(1930–2007)

2007. október 6-án hosszantartó, türelemmel viselt, súlyos betegsége megálljt parancsolt egy olyan kollégának, akit hite, szakmaszeretete mindig arra készítette, hogy sose álljon meg, sose adja fel, amíg az elkezdett munkát nem fejezte be. Utána jöttek az újabb feladatok, az újabb vállalások, de alapos tudással, nagy felkészültséggel minden rábízott kutatás–fejlesztési feladatot eredményesen zárt le.

Kollégánk 1930-ban született Pozsonyban, Csehszlovákiában. Sokoldalú képzettségének megfelelően először a Műszeripari Kutatóintézetben (MIKI), majd a Geofizikai Műszerek Gyárában (GMG) dolgozott tudományos munkatársként, illetve gyártmányvezetőként.

Az Eötvös Loránd Geofizikai Intézetbe 1968-ban került, és a mélyfúrás–geofizikai elektromos műszerfejlesztés egyik meghatározó egyénisége lett. Részt vett és vezető szerepet játszott a spektrumfrekvenciás karotázisberendezés, a különböző laterolog szondák és indukciós műszerek fejlesztésében, a mérési eljárások kidolgozásában. E területeken végtett munkájának elismeréseként többször felteremtelt kitüntetést kapott.

Részt vett a kínai olajkutatási expedícióban, ezért 1958-ban Barátság Érdemrendet kapott, majd 1959-ben a CSU En-laj miniszterelnök által adományozott állami kitüntetés birtokosa lett.

Az ELGI-ben végzett kiváló kutató–fejlesztő munkájáért, amely nemcsak a hazai földtani kutatást, hanem a környező volt szocialista országokét is szolgálta, a Földtani Kutatás Kiváló Dolgozója kitüntetést kapta.

PETŐCZ Viktor emberi értékét az is mutatja, hogy nem volt haragosa, rosszakarója. Csapatmunkás volt, s vezetőként sem érezte hatalmát, hiszen mindent szolgálatként fogadott el.

Csendes, szerény ember volt, aki készségesen nyújtott segítséget kollégáinak.

Nyugdíjazása után sem szakadt el a szakmától.

Sokat segítette a volt baráti országok mélyfúrás geofizikusait az ELGI által korábban szállított műszerek, szondák működőképességének fenntartásában.

Szakmai elhivatottságát bizonyítja, hogy kutató–fejlesztő tevékenységét életének szinte utolsó napjáig folytatta.

Kedves Viktor!

Tisztelettel és nagyrabecsüléssel emlékezünk rád, nem felejtünk el.

Volt kollégáidként őszinte szívvel búcsúzunk és kívánjuk: nyugodj békében!

Dr. Baráth István

Rendezvénynaptár

2008. március		
2008. március 28–29.	Ifjú Szakemberek 37. Ankétja MFT–MGE közös rendezvény (www.isza2008.fw.hu)	Baja, Hotel Duna
2008. április		
2008. április 10. 14 óra	A magyar EAGE csoport klubnapja: dr. Csákó Dénes előadása az Európai Unió energiaellátottságáról	Budapest, ELGI
2008. április 13–18.	EGU European Geosciences Union, 2008. évi közgyűlés (meetings.copernicus.org/egu2008)	Bécs, Ausztria
2008. április 17–20.	A Föld Bolygó Nemzetközi Éve rendezvénye: a földtudományok bemutatkozása a nagyközönségnek	Budapest, MTTM (Ludovika)
2008. április 25. 11 óra	Eötvös Loránd sírjának hagyományos megkoszorúzása	Budapest, Fiumei úti temető
2008. április 25. 14 óra	A Magyar Geofizikusok Egyesületének évi rendes közgyűlése	Budapest, MTTM (Ludovika)
2008. április 28–29.	Inverziós Ankét	Miskolc, ME
2008. június		
2008. június 9–12.	EAGE, 70. évi közgyűlés és műszerkiállítás (www.eage.org)	Róma, Olaszország
2008. augusztus		
2008. augusztus 20–24.	HUNGEO-2008: a magyar földtudományi szakemberek IX. világtalálkozója	Budapest, ELTE
2008. szeptember		
2008. szeptember 15–17.	Near Surface 2008 — 14th European Meeting of Environmental and Engineering Geophysics, EAGE – NSGD (www.eage.org)	Krakkó, Lengyelország
2008. szeptember 16–19.	Nemzetközi olaj- és gázipari konferencia, kiállítás (OMBKE, MOL Nyrt., SPE)	Siófok, Hotel Azúr
2008. szeptember 29–30.	EAGE, 1st CO ₂ Geological Storage Workshop (nemzetközi konferencia a széndioxid földtani környezetbe való eltemetéséről)	Budapest, MTA székház
2008. október		
2008. október 5–8.	Geofizika válaszüton — a Balkan Geophysical Society 5. kongresszusa	Belgrád, Szerbia
2009		
2009. június 8–11.	EAGE, 71. évi közgyűlés és műszerkiállítás (www.eage.org)	Amsterdam, Hollandia
2009. augusztus 23–30.	IAGA kongresszus (www.ggki.hu)	Sopron

MGE: Magyar Geofizikusok Egyesülete; MFT: Magyarhoni Földtani Társulat; GGKI: MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet, Sopron; EAGE: European Association of Geoscientists and Engineers; MTTM: Magyar Természettudományi Múzeum; NSGD: EAGE Near Surface Geoscience Division; IAGA: International Association of Geomagnetism and Aeronomy; EGU: European Geosciences Union; OMBKE: Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület

További részletek, referenciák a honlapról érhetők el (www.mageof.hu).

Kakas Kristóf

A 48. évfolyamban közölt szakcikk lektorainak névsora ABC szerint:

BODOKY Tamás
FALUS György
FANCSIK Tamás
GÖNCZ Gábor
GYÖRGY Lajos
GYULAI Ákos
KIS Károly
MÉSZÁROS Ferenc
PETHŐ Gábor
STEINER Ferenc
SZABÓ Zoltán
SZARKA László
SZÜCS Péter
TÓTH József
TÖRÖK Kálmán
ZILÁHI-SEBESS László ifj.

HU ISSN 0025—0120

Főszerkesztő: dr. Bodoky Tamás

Szerkesztő: Tóth Lajos, tel.: (1) 252 4999/142, e-mail: tothl@elgi.hu

Szerkesztőbizottság: dr. Aczél Etelka, dr. Ferenczy László, Hegybíró Zsuzsanna, Kakas Kristóf,
dr. Ormos Tamás, dr. Szarka László, Verő László

A szerkesztőség címe: Budapest, II., Fő u. 68. (1371 Budapest, Pf. 433)

Telefon: (1) 201 9815
